

Jouni J. Särkijärvi Tekniikasta hyvinvointia -seminaarissa 7.2.2007:

Kommentteja Teknillisen korkeakoulutuksen strategiaan

TEK:n tuottama Teknillisen korkeakoulutuksen strategiaraportti sisältää paljon hyviä ehdotuksia ja toimii toivottavasti kehityksen vauhdittajana. Muutamia muitakin ajatuksia voisi harkita.

1. **Elinkeinoelämän kannalta on tulevaisuus tärkeä**, koska se on täynnä uusia tuotteita ja palveluja, joita joku aikanaan myy valtavasti. Olisi hyvä itse päästä tuottajan asemaan. Tämä edellyttää, että tie tulevaisuuteen osataan hyvin ja sillä tarvittava kehitystyö saadaan toteutettua. Muualla maailmassa teollisuudenaloilla on omat road mappinsa T&K-työtä ohjaamassa. Tämän päivän uusi tieto on huomisen uusi tuote. Yritysten on itse vaikea seurata, mitä tieteessä maailman eri puolilla tapahtuu, joten korkeakoulut ovat oikeastaan ainoa mahdollinen väline siihen.

Korkeakoulujen tulisi siis pitää huoli tieteen kehityksen seuraamisesta. Tulevaisuus pitäisi tuntea niin hyvin, että markkinoilla ei tapahdu yllätyksiä vaan odotettuja muutoksia. Elinkeinojen tulisi voida luottaa siihen, että ne saavat korkeakouluilta oman alansa järkevään T&K-toimintaan tarvitsemansa pohjatiedot. Ja jos professori on alansa pätevin tiedemies, eikö hänen pitäisikin osata asiat globaalilla eikä vain kansallisella tasolla?

2. Toinen ehdotukseni koskee **päällekkäisen työn vähentämistä**. Opettajat laativat jatkuvasti uusia opintoaineistoja, jotka ovat oppilaitoksen intranetissä juuri heidän omien oppilaidensa käytettävissä. Jotkut aineistot ovat parempia, jotkut huonompia, mutta kaikkiin on käytetty työpanosta. -> **Mitäpä jos netissä olisi kokonainen avoin Wikiopisto**, johon halukkaat voisivat linkittää tuottamansa opiskeluaineiston? Netissä on jo nyt paljon tässä suhteessa hyödyllistä tietoa, mutta se on hajallaan eikä siihen yleensä ole kommentointimahdollisuutta, toisin kuin Wiki-maailmassa. Jonkun täytyisi ottaa tehtäväkseen avata palvelu ja tarjota sille alusta; kansa kyllä kirjoittaa loput.
3. Kolmas asia, josta uskon olevan hyötyä, on **palautteen kerääminen valmistumisensa jälkeen muutaman vuoden työelämässä olleilta alumneilta**. Jos jokin vaikuttaa yleisesti turhalta ja jokin muu olisi ollut tarpeellista, voidaan muutoksia koulutusohjelmiin vielä tehdä. Nehän muutenkin kehittyvät, joten hyöty palautteesta vähenee tutkinnon vanhentuessa.
4. **Tutkimuspolitiikan linjausten siirtäminen korkeakouluista ja tutkimuslaitoksista ministeriöön ei vaikuta hyvältä tavoitteelta**. On tapana ehdottaa julkisuudessa ministeriä tai ministeriötä asioihin, joita pidetään tärkeinä. Tämä ei kuitenkaan ole relevantti peruste. Ministeri tarvitaan asioihin, joissa tarvitaan paljon säädöksiä tai muita päätöksiä. Yksittäisen ministerin aikataulu asettaa rajan sille, kuinka moniin asioihin ehtii perehtyä riittävästi hallitakseen niitä; suurimmissa ministeriöissä on tämän vuoksi usein kaksi ministeriä.

Jos halutaan tiedeministeri, olisi siis keksittävä, mitä hän tekisi. Tutkimuspolitiikan linjausten siirtäminen korkeakouluista ja tutkimuslaitoksista ministeriöön ei vaikuta hyvältä tavoitteelta. Itse asiassa ministeriöistä halutaan juuri siirtää pois yksittäisiä asioita koskeva päätöksenteko.

On myös todettava, että ministeripostit jaetaan tietyllä logiikalla, joka ei mitenkään takaa, että mahdollisella tiedeministerillä olisi edes akateemista loppututkintoa, sen sijaan kyllä pitkä

kansanedustajakokemus. Sukupuolella ja asuinpaikalla saattaa olla myös oma vaikutuksensa. Suhtaudunkin skeptisesti ehdotukseen erillisestä tiedeministeristä.

Suomen Akatemian, Sitran ja Tekesin kannattaa toki keskustella keskenään siitä, miten niiden rahoitusinstrumenteilla voidaan parhaiten soittaa yhteen. Tähänkään ei yksi ministeri paljon vaikuttaisi, kun Sitra on eduskunnan alainen rahasto.

Jouni J Särkijärvi

Kirjoittaja toimii ylijohtajana ympäristöministeriössä ja on pitkäaikainen TEKin Kokoomusverkoston aktiivi.